

A NAGY SZÉKHIÁNY

PÁRATLAN OLDAL - LX. évfolyam, 46. szám, 2016. november 18.

Az iskolában nincs kréta, mondják néha ellenzéki politikusok. Jelentem, kréta a maga fizikai valóságában van, csak hát a kréta itt szimbólum. A gimnáziumnak, ahol tanítok, van egy kis szobája, itt találhatóak a fénymásolók és a számítógépek. A helyiséget megvilágító három fénycsőből kettő kiégett. Épp két hete telefonált igazgatóhelyettesünk az illetékes helyre, ám a világítótestek azóta is vakok. Anno, a demokrácia két zavaros évtizedében, amikor még saját költségvetéssel és gondnokkal rendelkezünk, az ilyen probléma aznap megoldódott. Fénymásolóink egyébként már Etelközben is megvoltak, naponta bosszankodunk a gépek lázongásai és sztrájkjai miatt. A tanári mosdó törülközőjének közepén ötcentis lyuk tátong. Nem azért, mert Rákosi-címer volt a közepén, amelyet valaki '56 október 23-án kivágott, noha maga a törülköző azokból az időkből való. Talán épp annyi szék van az iskolában, amennyi tanuló – vagyis kevés. Néha szülők jönnek, nyelvvizsga, nyílt nap s hasonlóknak esetén krónikus a székhány. Panaszkodtak is felettes szerveink, hogy most minden iskola széket akar. Csak hát a gyerekek a széken ül, billeg, tologatja, néha, amikor például szünetben a tanár nem látja, feláll rá. De tisztán rendeltetés szerinti használat esetén is: egy iskolai szék nem az öröklétnek készül. Valaha vagy harminc széket raktározottunk tartalékképp, s ha egy tönkrement, kicseréltük, aztán a karbantartó eldöntötte, meg lehet-e javítani. A tanári asztal mögött lévő szék is tönkremegy olykor, kiáll belőle egy szög, ki ne szakítsa az ember nadrágját; nagy cucc, a tanár keres egy szilárd tárgyat és bekalapálja. Még tavalyelőtt is, ha cellux vagy lefestő (hibajavító) kellett, az ember kért az iskolatitkártól. Most már nincs, nem tartozik bele egy iskola ellátmányába. Filléres dolog, majd hoz a tanár otthonról, ha ragasztani van kedve, csak ugye a munkások sem otthonról viszik be a szöveget a gyárba, ha szögelni kell. A helyi főiskolán, ami immár egyetem, az angoltanárok egy nyilvános nyelvtanfolyammal kerestek vagy x százezer forintot az intézménynek. De kérésük egy negyvenezer forintos cd-lejátszó megvásárlására megtagadtatott. Egy tanári utazás, ha az ember tanulmányi versenyre kísér pár diákot egy másik megyébe, bonyolultabb adminisztrációval jár, mint a paksi atomerőmű. Aztán, ha fél év múlva ugyanahhoz a személyszállító vállalkozóhoz fordulunk kisbuszáért, nem áll szóba velünk, mert a fél évvel korábbi útját még nem fizette ki az állam. Dunántúli megyeszékhelyről vitt kollégám diákokat Marosvásárhelyre versenyre. Három ajánlatot kellett kérnie, hogy támogatást kapjon, mint egy autópálya-tendernél. Aztán megmondták neki, melyiket kell választania, nem a legolcsóbbat (mint egy autópálya-tendernél).

Az észszerű gazdálkodás, a szigorú gazdasági fegyelem céljából létrehozott szervezetek, mint iskolában a KLIK, egyetemen a kancellár, ilyen dolgokban érnek el megtakarításokat. Közben az ember él a gyanúperrel, hogy egy KLIK-igazgató vagy kancellár fizetéséből plusz a járulékokból az összes celluxot, széket és törülközőt meg lehetne vásárolni egy megye valamennyi iskolája számára. Amikor azt olvassuk, hogy az OECD-országok közül GDP-arányosan mi költünk a legkevesebbet oktatásra, voltaképp székekről, fénycsővekről és celluxragasztóról van szó.